

Cena

za každou cenu

um jeden Preis

"Tato frase nemá žádného dohledu, lefe: stoj co stoj;
bud' jak bud'" MB¹ 71

↳ za žádnou cenu jich toho neodělal, sp. za živý
svět, za nic > MB³ 95

BačMR 18: MB² (91) "nepravem zavrhují"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf.

" místo podstatných jmen v -u' a -ti' "

< Žebřota (žebřeni) se zařoví dá, spr. žebřati >

1713³ 208

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

AFIXY

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Předlohy (reflexy)

7 " Jest zvláštností j-a našich, že lze v něm s časovou dvo i více předložek skládati. 7 'jako v jazyce j-ich, tak i v čas. lze sba skládati s dvěma i více předložkami:

házel jsou složeniny z řečive: se nesrovná
dozvědět se m. dozvědět / zvědět

odfouci m. fouci
pouřazati m. uřazati

pouziti m. užiti
pouřazati m. uřazati

"ale velmi často se tím naznačují jemně rozdíly ve smyslu":
použití - rozpuštění

předpouřadati - pouřadati

MDRAVSKÉ
ZENSKÉ
MUZEUM

MB¹ 137, 2192, ³265

-a'8

zpracování dlouhou zmešovanou samohládkou

firmlady

MB² 225-

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ac^v

zkracuji dlouhou zmenovou samohl.
přiklady

MB² 224-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- anky
- angen

foür. anky

Ellwangen

Erlangen

- Ellwangen

- Erlangen

} MB³ 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- ce // -ci' u přejatých slov

nahraji vždy větší platnosti nové tvary - ce
& pro své rozmanité slobovozní i svou
větší zřetelnost

(lenci // lence)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ci' adj.

Pracovní dl. Zmen. Samohl.

fr. klady

MB² 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- LC

Zbracují dl. Eisen. samohl.

frézady

MB² 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ic^v

zbracují dl. Emen. samohl. fířalady

MB² 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

—ičný
spr. álný

nafi. materiálný → —ičný

MB³ 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- ik, ž. sg. -u
dusí, žylí, mhlí, vodi

„jakožto slova nové utvořená“

M 13³ 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ný X -ní

obecný, vřobecný, vřem společný X -ní, obci náčesepní
↳ obecný zákoník = Pringerloches Gesetzbuch

X obecní řád = Gemeindeordnung >

mravný (chlopec) X -ní (naučení)

solný (díl) X -ní (vřednutí)

soudná (osoba) X -ní (osoba)

~~solný (díl) X~~

MB 714

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-strá, -stvo

u starých spisů, hl. u Slov., bez rozdílu smyslu

castěji -stvo

-strá význam abstraktní

krátkost

učitelstvo

-strá - - konkrétní

krátkost

— o?

„Ede fojmu křítiti netřeba, dávejme přednost slovům na -strá,
protože můžeme je lépe sdělovati.“

láromstvo, blažmost, předtelstvo, velitelstvo

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
13² 240, 3³ 352-3

ob — + slso

viz učiteli + ady.

MB² 136

o-, ob- + slso

vypadkyjeme sborné fupuzem' s učajer' činnosti unsto
rozlačného ofisovani

obohatiti solso = bohaty učiteli

obveseliti solso = veseliti —

obměčiti solso = měčiti —

obléčiti s solena = obléčiti solena k obléčiti

MB³ 213

po- u adj.

vznam 'foušad, trochu': fobělavý, fočernalý

"zmlkňující"

MB¹ 124, 2 171, 3 241

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po- u sls

(foučend, trochu)

rol. u sls u předfonových: foodejiti, foohledovati se, fofojiti.

ale i u nepřidfonových: fočhati, fojiti, fojedeti, fojiti...

"dosti zlušta předává se s ním plouaticky adv. trochu, foučendat.

< Pohrajme trochu v karty >

< Něco mělo foodejiti >

vřemam u věst. sls mize:

foučiti = užiti

foučazati = užazati

foučestiti = užestiti

"nemelo by se složených užívati tam, kde foučiti" foučend,
trochu" vyjádření, křižma

< Obec foučívá tu, rozci fole m. uživa' >

MB 1 124, 2 171, 3 241

při + also

"foji se ve svých dětině s žen."

< Hospodář při bouři strany, sp. — ii

X zahrada (celou) >

< Obec fouřil při učiti jablka, sp. jablka

X tři jablka >

MB³ 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sou-

viz spole-

MB¹ 166, 2233, 3340

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Wood MB¹ III - XIII Obec he

friskytu

MB² V - XIV

MB³ O

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

i analogie → také analogie

vokály ia
spojení

... zde ta [=mluva obecná] nestací, ~~■~~ i analogie
ostatních jazyků slovanštiny MB¹ VI

→ také analogie MB² VIII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v fučine sledy MB¹ VI vobalyve, ke,
vokalizace
→ ve fučine sledy MB² VIII

z spisovné řeči

→ ze

v fučine lexikálně → ve MB² IX

MORAVSKÉ
ZENSKÉ
MUZEUM

frēs vřecŏ ũřilí MB¹ VI vobaly frēse
vokalizace

→ frēse vřecŏ ũřilí MB² VIII

frēs vřecŏu bedlivost MB¹ VIII

→ frēse vřecŏu bedlivost MB² X

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

8 přední klasické ořech MB¹ VII vohálku
vohalžace u
→ 8 přední klasické MB² VIII

8 pravdě MB¹ VIII → 8 pravdě MB² X

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Se světlou souci MB¹ VI vokalizace
ku

→ Se světlou souci MB² VIII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dvojitéo druhu → dvoje'

Zašly tyto gly dvojitéo druhu : ...
MB¹ IV

dvoje'

MB² VI

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jakouž → jarou

... k spisovne' řeči, jakouž zejména Střihy' a
jiní' spis-e' 14. věku psali, MB VI

→
... že spisovne' řeči, jarou psali, zejména
Střihy' a jiní' spisovatele' 14. věku, ...

MB VIII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jak by se mělo dosíci → jak dosíci

... radili se, jak by v dotčeném zmatku jednoty
& srovnalosti nejare' dosíci se mělo MB¹X

→ jak dosíci v dotčeném zmatku nejare'
jednoty a srovnalosti MB²XI

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mělo by se bráti → bylo by bráti

... forady o to, jak by zmaňající se nesfrávnosti
jazbove' bráti se mělo MB¹ III

→ jak by bylo bráti zmaňající se nesfrávnosti
jazbove' MB² V

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musěti + inf. → jest Eomu + inf

Všec musí spřovatel cřel, vęsti si samostatně ...

MB⁷ XII

→ Všec spřovatel cřelum jest si vęsti
samostatně ...

MB² XIII

... důvodného poučeni o chybách rozličných čtenář
jeu v důkladné mluvnici hledati musí MB¹ XII

→ čtenář hledati jest v důkladné
mluvnici MB² XIV

nepredpojatý → nestranný

... předložit zralému fovažem' nepredpojatých
zalců věci MB 1 XI

→ z bedlivějším fovažem' dikladných a
nestranných zalců MB 2 XII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opatrnost → fe'ce

jest třeba tedy zejména naproti němcům ...
nemalé opatrnosti, ... MB¹ XII

→ fe'ce MB² XIII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pořád více → víc a více

... jazyk náš pořád více pozbyl přívodních
prvků ... MIB III

→ víc a více MIB² V

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fro⁴ (vstal zmetlovz') → dat.

[historick'] star jazda živelu ... netre položiti za
nezmenitelnuu miru i fro časy budouci', ...

MB⁷ VII

i časem budoucím

MB⁷ IX

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tak řečeny' → zvany'
→ ♂

...tak řečeny' sloh vpočy'... MB¹XI

→ ...sloh, vyššíu zvany',...

MB²XIII

tak řečeny' 'classické' či zlaté' doh literatur...

MB¹XI

→ 'classické' nebo-li zlaté' doh literatur...

MB²XIII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čistina Classicá' tač' řečena' MB¹ VI

→ Čistina Classicou řečena'
MB² VIII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

schůzka → schůzka

... přestal chodit do schůzek komise, ...

MB V

~~do schůzi'~~

MB² VII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kréba → byt^v i

v jiné době, kréba sebe podobnější, ...
MB¹ VII

→ byt^v i MB² IX

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vždy větší' → větší' a větší'

Ve sdělení' podstatných jmen nabýváj'
vedle staršího forem ... vždy větší' platnosti.
nové tvary ... MB^{71X}

→ Ve sdělení' ... větší' a větší' platnosti.
MB^{2X}

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zručnost^v → znalost^v

... tovarnska čist našeho / Pruse předjokláda'
obz čijnou zručnost^v ulovnicou, ... MB¹ IX-X

→ znalost^v MB² XI

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

JEDNOTLIVOSTI

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

à

"cizí à ... budež nahrazovat fiedl. po"
← Kouřel 7 metru surna à 5 fl, ^{ku} až ku 5 fl. t. j.
ku beti zlatých > MB3 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a conto

= na účet, na rub

MB³ 74, BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a fvočz

"tato spojka nepravě se staví před sousledne' fvočz"

Př: < volbali jste naši rady, a fvočz těžce toho pyšati budete >

"fvočz = a fvočz, fvočz & fvočz a fvočz = a a fvočz"

Opř: fvočz ~~anob a fvočz~~

MB¹ 61, ~~77 77~~

MB² 77, MB³ 69

dHo [a fvočz]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

abdicace, abdicovati

čes. odstoupiti, odstoupiti, vzdati se, vzdávati se
(vlády, trůnu, místa)

MB³ 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a abruptus, ce a-o

o-s patra

MB³ 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absence

č. nepřítomnost

MB³ 69

BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absentovati se

č. odejiti, vzdali ti se MB³ 69

BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Absoluce

Č. rozhrášení, zprávkami

MB³ 69

BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absolutní, -ě

č. nepřítý, -ě

absolutní většina, č. nadfoloviční MB³ 69, BNR 159

v textu: nepřítý přechodný (absolutní) MB³ 268

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absolvovat

→ učiti, odčítati

M13² 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absolvovati

č. rozhršovat, zrušovat MB³ 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absolvovati škole

č. vychoditi škole MB³ 69, BNR 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

abstrakta

(odtaziva')

MB³ 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adaptace

o. frizurobení, úprava

MB³ 74, BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adaptovati

a. fizičnosť, upevniť

M13³ 74, BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adres(s)a

č. radfis

MB³ 74, BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adres(sy)

To bylo na jeho adresu, sfi. To bylo na jeho
místo →

~~013³ 74~~, BNR 159

|| to mířilo (|| bil) na jeho

BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adresa

pod adresem (nadpisem)

unter der Adresse

„Zda se cizich firovdu liti.“

moste toho lze kici: list nadeznamy

s nadpisem (s adresou)

o nadpise

M 131 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pod adreßou

unter der Adresse

"žda se při převodu vztáhne"

Podává list pod adreßou, s pr. list nadeřraný

s adreßou
s nadřisem

MB² 173, 3244

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adresant

č. zasílatel

MB³ 74, BNR 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adresář

č. příjmení

~~MIB³ 74~~ BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a dresovati:

č. nadeřati:

MB³ 74, BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adverbium
[v hexu] → příslovce
MB¹ 124 → ² 171, 3 241

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Aeneida

Správněji: Aeneis, -idy

MB² 80, MB³ 74

↑
Sfr.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

affekt

č. va'sen

MB³ 74 ,BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

affettaci

o. strojemi, přepínání

MB³ 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

affektovaný

o. strojenný

MB³ 74, BNR 159

a-y sloh

o. strojenný, nepřirozený

BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

African
Life African

MB¹ 64, 280, 374

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

afričanský
leže afričsky
zbytková lat. forma

Afričian, leže usz lefičian

MB¹ 64, 280, 375

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

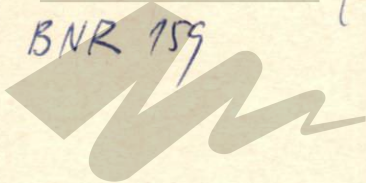
agent
c. jednotel

MB³ 74, [v karte] 96

[redacted]

[v MB² agent]
91

BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

agentura

č.

je dvate listy

MB³ 74, BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

arce

c. jednoduší

MB³ 74

[
Vše se arce vyrovnávají, sfi.

jednoduší vyrovnávají, vyrovnávají >

MB³ 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

arcent

č. 12345, díraz

MB³ 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

accentovat.

č. fyzoulovati, duraz dati.

Accentoval slovo statni, spr.

Dal duraz, durazne vyslovit
slovo statni

MB 375

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

arcept

c. přijetí směny

MB³ 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

acceptovati

č. příjmu

MB³ 75, BNR 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ak(k)limatisace

č. 2 vyžadují si footebi'
při vyžadují (vůbec)

MB 3 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ac(e) limatisovati.

č. navýzati. Solo Čemu

MB³ 75

a. se

č. fivýzati.

[tyto byly snadně našemu foněbi' se

acclimatisuji', č. fivýzaji']

[acclimatisoval se v Čechách,

č. zdomácněl]

t.

ar(Gord

č. souzouč (v hudbě)

uulwa

↳ Fraie s a Gordě, dle uulwa >

MB³ 75, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Abordovati fra'ci

č. suluwiti fra'ci

MB³ 75, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

akreditovat

sp. věřícím listem ofabiti. Solo
foveriti. Solo

MB³ 75

foveriti

BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ar(e)uraty

↳ Je ve všem ar(e)uraty →

č. pečlivý, důkladný, správný, přesný

MB³75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

akta

c. spis uřadu

foližiti věc ad akta

c. věci odložit na dobro, nevyřiditi

MB 3 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ale než // než ale.

„nelze dobrými příklady doložit“

MB¹ 712, 253,

3209

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Alaš, Alše
spr. Alše

MB³ 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Alojs, -e
spr. - a

MB³77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Alexandriida
správněji

— eis

MB² 81, 377

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

alternativa

< máte alternativu přijmouti místo ne? odměnou,
č. spr. na/rybář, na vili >

< Dal jsem mu alternativu, č. volbu, voliti >

113³⁷⁷⁻⁸

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Americký American
life než americký
life než American

MBⁿ 64, 281, 378

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Amnestie

č. zapsání, milost

↳ Byla udělena amnestie politickým pro-
návěrníkům, č. milost

MB 378

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Amnestovatí toho

č. uděliti sounn milost

MB³ 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

analogický

o. období

< období pravos >

o. období

< Pověst valem něco z toho >

leže období >

analogické,

MB379

o. období

BNR

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Analógie

č. období

M 13³ 79 | 97 | BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

analyse

č. rozbor

MB³79, 97, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

analytický

č. rozborů

M 13³ 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

an(p)ertovati
c. zavrati, pripojiti

MB³ 81, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

am(n)exe

č. zadržání, přípojemi'

M13³ 81 , BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

angazirovati

lofe zadavati MB² 91-2, 30

nedopornicus v MB² 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

angličtina

"správněji" angličtina

arg. : řečtina — řečy'

M13³79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ani
zpravidla ani + ne- < Ani stejně daru nebrabe >
teprve v j-u novém MB⁷ 65, ²82, ³79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

animovati Echo & čemu

č. pobuzovati, pomoučati Echo & čemu |
často i vzjarovati, vzneslovati

<animovati společnost>

<Všechny pro tebe podni? animoval

č. nadchl, pobudil >

MB³ 79-80

leže nadchnouti

MB³ 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

amž

zpravidla amž + šlad. slo

< Jal ho, amž ho fve propustil, až ... Vel. >
až v novém j-e MB⁷ 65, 282, 379

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

anonymní (-y)
č. bezejmenný

M 13³ 87, BNR 160

a - i' list

č. neodeřsaný

BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

anti-

„části bude lépe podržeti slova cizí“, než je nahrazovat složeninami s proti-

antifona
— kritika
— strofa

MB 1436

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

antipathic

č. necht^v, nechtentor (with 20 some)

17B 87,

č. necht^v (with 20 some)

BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

antoz^v

„uvna' a zlytečna' spojka
Jg O, dobri' spis-e' O

MB³ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

apologický

č. obranný (sfis) M13³81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

apologie
č. obrana

M13³ 81 , BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)osice

příslava

M 13¹ 66, ² 83, ³ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(ř)arat

o. řiřitel

↳ všech aparat policejní,

sf. (všichni) řiřenci policejní >

M13³ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)el(l)ace

č. odvolání se (z vyššího soudu)

M 13³ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)el(l)ovati

o. odvolá'vati se

↳ a. na cit spoluobčanů, spr. obracetí se na
cit, dovolá'vati se citu abd. >

MB³ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)lavovati

č- uvoditi, sfořidati

[Věc ta již jest aplavována, č- uvoděna >

MB 3 81, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)laudovati

č. heslata (v divadle)

 MB³ 81, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)laus

č. potles

MIB³ 81, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)licace

o užití, ujednacení

MB 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)lirovati

č. užiti; upotřebovati

< řitel slova ta hned appli koval na učeb.,
č. řitel slov těch užil, upotřebil na
učeb. >

MB 381

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)osice
[v textu]

→ přístavba

M 13³ 98

heslo: přístavba (apposice)!

M 13¹ 152, ² 212, ³ 289

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)robace

č. schválení (Emily), stvození
(ma' aprobaci z latiny, č. uznání za schopna učiti latine,
ma' zkoušku z latiny)

MB 3 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)robovati

č. schvaliti, ztvditi

< Jest approbovati z latiny, č. uznati za
schopna užití latiny má zpusku z latiny >

MB³ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ap(p)roximativně

c. přibližně MB 381

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

argument
o. divod

M13³ 81, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

argumentovati

č. dovozovati; dokazovati

MB³ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ar(r)ogantni' (človek)

č. osobiny' (od osobiti/-ovati)

domy' slovy', fyziky'

MB³ 81, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ax(4)oudovati

zao Eroubeliti (fozewy)

MB³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

artikul

č. člunek

M 13³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

antišlováci

č. čl. šlováci

MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

as(s)anace

ri. ozdrazovakm'

MB³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

as(s)anační

č. ozdravovací (šedlůha, obvod)

MB³ 2, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

as(s)erace

č. pozice 1

M 133 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

as(s)krenovati se
č. pojistiti se

MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Asiaty
"meče" správně než asijsy " arg.: lat. Asiaticus

MB¹ 66

MB² 83

Sp. asijsy MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

as(s)istance

c. přísluha

M13³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

as(s)istovati

č. příslušenství (pro služební věci)

MB 382, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

as(s)ociace

č. spolčovní; sfolet

MB³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aspik
c. nosol

MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aspirace

č. řádek
přer. suška

(fo úřadě)

MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aspirovati naě [na úřad]

o. bažiti fo čem

MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

astronomie

lepe hvězdářství

MB²91-2, ³96-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

atheismus

c. bezbožství, bezbožectví, nevěra v Boha

MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

atheista

č. bezbožec, nevěrec

MI 3³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

atlas, sbírka map'

2 p. - autu

X, hedvábná 'labra': 2-p. atlasu

MB³ 82

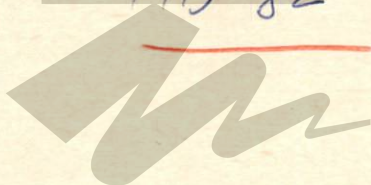

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

at(t)ribut

č. příloha (v uložení)
příloha (v umění)

MB382

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

at(4)ribativy'

č. přílohy M13³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autenticy'

č. pravý, spolehlivý'

MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autonomie

č. samospráva

MB³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autonomní (sbory)

č. samosprávné

M13³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autopsie

č. vlastního náboru

z autopsie, č. z vlastního náboru

 MB³82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autor

sfr- auktor

MB² 84, MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autorita

sp. autorita

MB² 84, MB³ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

avers

e. h'c (fence)

M13³ 306

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aviz, avizo [ps. -s, -so]

č. návěští, označení, ohlášení

MB³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

avizovati toho [fs. -s-]

c. toho zpraviti, tomu oblašiti, oznamiti

MIB³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

axioma, - atas

i- zásada, pravidlo

(A. te jest dosud v platnosti, sfn. Zásada ta ...)

MB³83, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

azyl (fs. asyl)

o. útočiště, útulek, útulna

MB³ 82, BNR 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bádati

, zkoumati'
, poháneti'

a
a

< nabáda' u's, abychom badali >

MB² 84 3 83

sez bádání
badatel

f.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bajecny', spr. bajecny'

MB² 84, 383

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bajerlavi', sp. bajerlavi'

MB² 84, ³83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bájka, spr. bajka
(viz Jg 8k)

MB 2 84 3 83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

banální (-ný)
č. vědci

M133 83, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barbar

původně cizinec, nyní nevzdělanec, širovec

MB³ 83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barbaros'

č. nevzdělanost, surovost

MB³83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barokni', spi. baročny' (i')

analog. nos - noči
kluč - klučny'

těz baročny'

těz baročny'

MB 2 84

383

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barokový

č. fodivínský, neolusný

MB³ 83

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barva - barvu, barvicíu dáti cčemu, zastřati
= beschönigen spr. MBS 67, 285 ^{Letňoj, Věl,}
Koum.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barvotěř

uvědom jele fr. spr. složeniny v MB² 231,³ 336

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bati se za co // o co

< ma' mila' se za me boji' Erb P >

MB² 84, ³84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

baviti se
"fijato u nás" 4

0131 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bazen odložit:

není cfb.

sov. < stud odložit Vel >

MB 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bdiťi nad číku

spe. — anal. foros nad číku unti Vel
doloz. Flav

MBⁿ 66, 284, 384

Chelc

284, 384

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

benefice

č. prospekch

↳ Dnes je benefice p. N. 1, č. dnes hraxi se
ve prospekch p. N. 1

~~MB³ 84~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

benevolence

spr. blahovolnost

MB³ 84

fůzen

MB³ 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Benevolentai'

o. blahovolny'

MB³ 84

vytous mezi zstec. ceskmi slovy

MB³ 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez
nahrazovat

1. zařazení částice ne

bezbožný → ne-

bezchybný → ne-

bezvínný → ne-

"Ale vždyť nelze na příkl. bez, jež má význam vylučovací,
dávati předtím záporu ne."

bezbožný × ne-

bezdechý × ne-

bezecný × ne-

2. jinými obraty

bezplatně → zdarma

bezvousý → holý

bezpodstatný → lichý

bezohledný → fňuký

MB³85

bezbarvý
schr.

MB¹ 68, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezbožný¹

schv. Vel MR¹ 68, 287, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečný
silos.

MB 68, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezdědiců' x ne -

schv. MB³ 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezdušný

schv.

Br., Koum.

MB 68, 287, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezdičovský (-ě) grundlos
„dobře vedle nedíčovský (-ně), bez dičovdu“ MB¹ 68

„lefe : nedíčovský (-ně), bez dičovdu“
MB² 87, ³ 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

berectný X ne —
sch. MB³ 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezejmenný

→ bez jména MB¹ 68, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezelsť

schv. Vel. MBⁿ 68, 287, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezelstný
schv.

Vel, Vše

MB¹ 68, 287, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezeštrany'

MB 68, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez číselníku!

→ ke-

MB¹ 68, 287, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezladny'

→ neřiřadny' MR 68, 287, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez lesy'

→ bez lesu MBS 68, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúrodné

schv. Bratis

MB 1 68, 287, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezútrny'

→ ne—

MB¹ 68, ² 0, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúlovny
→ ficher 1131 68, 287, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezručný x nenučný
schv. MB³ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezmožkyⁱ

schv. Chelc. MB² 87, 3 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezusky'
schv.

07137 68, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezohledně

„bez rozmání teji vyprávěti“

< Bezohledně jim mi'něni' své' foudel >

sp. bez ostyhu, bez obalu, bez oholku,

zřítma, zřátka

ne se nerozfaruje
neohlíže

< Veršnost bezohledně osoudla gocham!
fodrycovo >

sp. fr'sně, neúřosně

MB³85

bezohlednost

→ Brutalita, neústupnost, neřádnost, nevědomost

< S velkou bezohledností si proti nám a všem
vedou, sp. S velkou Brutalitou, nevědomostí >

14 B 3 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezohledný

sfra-ferný, ferdý, Souty, neustupný, neřevolný,

našilný (sloučá);

fršný (soudce)

MB³ 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečeu

s instr. vztahovním < životem >
"s gen. — (zvěř) < všech živočichů i statků >
gen. odlišný první nebo s předl. od, "Stejnáťte vazba též
vztahová vazba předložky před s instr." Kom
< škody bezpečí > < od hospodáře bezpečí >
< před nimi bezpečí > MB¹ 68-69
Žer, Brat

jinak form. 2 87

bezpečný

schw. MB¹ 68, 86 MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Vel t., 2 87, 3 85

bezpečem před 7

"ať již i u bratří a žen se vyskytuje ... , jest
vazba měně správná"

"dobré vazby"
bezpečem

rohů // od rohů
čelů // od čelů

(= proti kormu)
korm

kyje (= vzhledem ke kormu) setroj, vel

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

gen. Arch
MB³85-6

v stě. a stě. dno. rāstě, ale firmější je vazba gen. z
a od z

MB¹137, ²190-1, ³263

bezplatně^v

→ zdarma

MB1 68, ²87, ³85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezplatný

< bezplatné obědy > „lépe“: < obědy zdarma > MB¹ 69
2 87
3 86

„za ¹⁴⁴ jinou zřetelnou dušou fotičky“ jest slova
bezplatný ve větách jako

< Napsal jsem ¹⁴⁴ společenství bezplatné obědy zdarma
fotičky >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB² 87 , 30

bezpečně

→ ne-

MB 68, 287, 385

X sch. Vel II bezpečy Vel

t.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpravé

lépe : nepravé

173² 87, 3 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezplatný

sch. 0713¹ 62, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprávny
schv.

En Rozm, Let Troj

MB 168, 287, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hez farské dnu

sp. hned, ihned, v fatale

< b. po těch slovech, sp. ihned >

< následoval ho b., sp. v fatale >

< b. firovi, sp. firovi >

MB³ 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostředně
v bezprostředním okolí dle něm. obratu
in unmittelbarer Nähe

spe. v nejbližším, samém okolí

MB² 87, 386

bezprostředný dojem, spe. jazyk

MB³ 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez rubry'

schv. MB 68, 2 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beztrastný

→ bez trastu

MB 68, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez údy' MB² 87
bezoudy' MB¹ 68

→ bez údi t.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvadný'

→ bez vady

MB 68, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvinny'

→ *bezvinny'* MB¹ 68, ² 87, 3 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýsledně

sfr. na daru, uvané, bez úspěchu

MB³86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýsledný

opr. uakny, neúspěšný

MB 386

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

běžeti

nechati běžeti. gerus.

sp. nechati čeho
nedbati "

nestarati se oě

< nechal věci běžeti, jak běžely
sp. nechal věci, jak by, nedbal o věci >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 86

běžný = obecný

"fio chbou vřtčeno; avšak může se dobruji spis-i
doložit" Kom., Roz. urb. Reg. MB⁷ 69

<ničemu zajisté běžnému se nediví Kom> 2 88

3 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

běžný, běžně

" znamená také totiž, co formální (-ě), nedbaly' (-e) "

[běžné dílo Rosa >

< Paměti co formální věci, přecitějí části: ne
běžně, ledabylo a na odlyt komu >

1983 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bibliotheca

č. knihovna

MB³ 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bibliothekář

č. Sušického

MB³ 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bigotterie

č. svatoušství, fobozismus, šaršství

MB³ 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bigottus'

č. svatoušek', fobozni st^oBe^ošk',

b. člověk = svatoušek

na korr. žen. r. modluše (Betschwester)

MB³86-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bizarní

č. jedinečný, světlavý

1713 3 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blanovatsi soho

fr. Blamer

ev. tujiti, v sfatuuu fovešt uva'deti

MB³ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blahorodi'
blahorodj'

"slova nepřena' a dle měřítiny nepřibílné utvořena'

"Pisně tedy dle stáru osolj:

Ctěný, velectěný, velevážený pane!

Slovitý pane!

Váše slovitnosti! Váše milosti!"

na dopisech MORAVSKÉ
nebo užívat "fo zpisobu franc. " jeste slova Panne
ČESKÉ
MUZEUM

MB³87

blamovati se

č. uškoditi si (na počestí)
dátí si

↳ Ten se blamoval, sji. Ten si uškodil dal >

MB³87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blaseovaný

č. otufily, netecny, vyzily

MB³ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blaseovanost

(? nicem uslohiteljem)

c. otujelost, nekcnost

MB³ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[bláznivý
býme učiniti] verrückt machen
rozblázniti

MB² 130

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bleskový' spr. rychlý' jako blesk

MB³ 325

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bleskurychle

fr. rychle jako blesk, bleskem

< Bleskurychle proletela mistem zprava >

~~MB³87~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blíže

“ u slova fröhlichkeit má' soup. blíže svoj vlasti,
dobry' smysl ”

MB² 88, MB³ 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blížeji
sf. blže

MB³ 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bob

"v čis. jedu. Tam, kde usíva' se lehoz- čísla v jmen
jiných lústénin, jako hrach, čočka a j."

< Sázíme bob (hrach, čočku) >

X boby, zrnka bobové"

< Boby z lústku vybíráti Har >

1713288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bod

sfr. v foetáristv^u a silozfyte^u

b. urazu, varu

MB³ 88

miesto nem. složeniu s ~~punkt~~ staci v čes.

subst. nerozēna (bez-bod)

Scheitelpunkt = vrchol

Fusspunkt = pata

MB³ 88

bohdrost^v

= jarota, čilost^v

MB² 88, 3 88 (ost)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[bohaby'
o-gue uciniti]

Merch machen

obohatiti

MB² 136, 3213

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

boli' mi (mne) hlava
nespr. m. mě, mne

MB⁷ 69, ²88, ³89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Boreš, 2. sg. - řeš

viš. - řeše

MB³89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bota

ve starší cís. mark. // fem.

využí jen fem.

v botách

→ v botách

MB² 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

božský

< To je božský pohled, večer

sf. To je rozkošný pohled, večer! >

MB³ 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brávníti

v stě. a stěc.

1. s gen., zřídka s acc. - "stěví" si oblíbila meluva obecna'

a stěví i v jazyce f'semmu zvláště ve slohu mzd'ím
připustiti lze " od² || před⁷

< brávníti životu > < brávníti f'evnost >

< b. od nepřábel > < b. před nástím >

2. "přerážeti" s dat. osob + gen. odluky
< brávníti čeledi nesli čuho >

3. "odfirati" : s dat. || f'oti³

brávníti se < brávníti se Kabaním >

< br. f'oti u'čoum >
MB¹ 70, ²88-9

co spr. očho MB³ 75

braditi Boho, co

sfratuněji Boho, ceho (Vel, Haj)

↳ Braditi města, sfratuněji města

MB³ 89

↳ Trojdukti' bradili syžeh životu, žen, děti -
statliv

↳ Troj

MB³ 85 2 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brávní. Soho od čeho // čeho

[Kostelních fadů od 2^{ých} lidí brávní. Pass >

MB²89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brániti boho fied ^{kyš}
cím

"vazba... měně fiesma, ač ma' dohledy stare"
lefe: od²

<A kterať jeho bráni fied kaciři Chelč >

MB³ 89

brániti fied⁷
brániti se fied⁷
v stc. a stro: dost^{tu}
a od²

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUSEUM

aniak firměpi' ji vazba gen.

MB¹ 137, ² 191-2, ³ 263

brániti soune v ceme

sfr. soune ceho // soune + inf.

↳ Brániti mu v tom v ženěni, sfr. — toho žěiti se

↳ Bránil Řešim do svých vlasti se vrátiti Letňoj >

MIB³ 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brániti se soum // proti soum

"Stejně dobře"

< Tu se Římanům brániti budeme Háj >

< Bránit se proti nám vdatnou silou

Let Troj >

MB³ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brati / vziti

"je sloveso u'slovesu' a vy'zita' se pre'casto spravne
v u'slovich ":

u'zitel, skodu

fouurta nad zym

fo'c'atel, p'ivod, z'onec

zivot

pr'iklad z z'olo (|| pr'ikladem z'olo mat'i)

MORAVSKÝ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Barthel

MB³90

bráti co za co
vziti —u—

für etw. nehmen, anlegen

„některí mají za chybnou frázi“; „témuž není tak“
arg.: důsledky v Jg 88
[oni vzali to za dobré 'znamení']

MB⁷ 70, 289

„vyhládati“ spr.

[To slovo spravedlnost fruste berou za fr'snost

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Brat >

MB³ 90

bratři

leš, fráš,
správněji

užívat leš, fráš

MB³. 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brouz

č. spěš'

MB³ 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bronzový
č. spěšový

M13³ 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brutální

č. hrubý, surový, zkovadělý

i

MB³ 91, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brutálnost

c. zhoradělost, hrubost, surovost

MB³91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brutto

č. zkruba, kruhí (frijem)

MB 391, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bryskně

č. poudce, fůbrně, fůrdě, nesetně (odbyti šolco)

MB³ 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brity

„řísečnice stěn v stereometrii“, sfr. brany

MB³ 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

budget (vyslov. bedžet)

č. rozpočet

MB³ 97, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

budgetní

č. rozpočtové (rozvahy)

M 13³ 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bureau (~~vzdav. byro~~)
(~~obč.-vesk.~~)

č. Sancelarij, úřadovna

MB³ 92, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bydletí

leže -iti

MB³ 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bychme

nesfr. m. bysme, ale "občasnější" je bychom

MB² 89

zastar., nyní bychom

MB³ 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti
jseš, sje. jsi

MB² 130 / ³ 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

64. — Jste

„v listech jste se jste (malým j)“

< Velmi jste barbovi, že ... , spr. jste >

MR³157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti + inf. ve významu forinosti, mutualnosti

"Vážbu tuto ryze slovačskou zablacují v úmyslném j-e
f'seemim až f'ulš sba mti a mnti s inf."

<Tobě jest zvelebovati obec> → <kaš zvelebovati obec>
<Všem jest umřiti> → <Všichni muntne umřiti>

MB¹ 70, 290, 393

Všichni zemřeme MB³ 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hora byla viděti den Berg war zu sehen možnost

chyb. au. horu bylo viděti

"nemí jako v německé osobní vazba, t. j. nepoloží se
předmět v nom., ač slovo alle něho se řídí, vztrže
ostane vazba neosobná"

< Ptáci byli slyšeti > → < Ptáci jsou slyšeti >

MB¹ 70, MB² 90

912

MB³ 93

"V češtině je vazba neosobná, a předmět
slyšeti a pod. v akkusativě"

sloves viděti,

MB³ 93

byti + gen.

čyb. < Kde volio šlo jedného tvora > m. < byl
jeden tvor >

< jest lidi, šberu... > m. < jsou lidé, šberu >

X sp. < Bylo tam lidí! > ^{enfaticky, důrazně} MB¹ 87, ² 114, ³ 132-3

„tenkrát fofí se s gen. je-li genitív ten dělník“

< To je tyb >

jinak nom.

< Kde volio jest fořádek, lefe fořádek >

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM

MB² 90, ³ 93

~~gen. s důrazem a množstvím~~
gen. i množstvím-li s důrazem, a značí-li
„... množství“

MB³ 93

byti na 6

na čem soucine' lyti = endgiltigen Beschluss
fassen

Spr.

MB1 67, 2 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti na čem dobře
zle

Sfr. dobře se učiti
věsti se dobře

< Ten je na tom dobře, sfr. Tomu se vede
dobře, ten se má dobře >

MB 393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyti po⁶ s negací
spe. potom, do toho nic není

YB¹ 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti foto co

(nem foto, abych tu hlídal, sfi.

od toho >

MB³93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyti firi cemu

< jsem firi tom, leze nejsem od toho

Snažím se

Shodují se

s tím

>

MB³ 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s to + inf.
sfr. aby ...

[nejsem s to vysonati te prace, sfr. abych vysonal tu
praci

// nemohu vysonati te prace
nedovedu

// nejsem s tu praci >

413 3350

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s Egan

Co je s nim?

fr.

Co se s nim deje?

jak je mu?

jak se mu vede, dani?

Co dela?

MB³ 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyt^v + part. - l

= gesetzt den Fall, daß
[viz dejme tomu, zř]

Sfr.

MR² 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ca'ovic

fr. carevic

MB³ 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Celebrant

č. slavitel MB³ 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Celebrita

©. znamenitost,
prosluly', znamenitý' muž

 MB³94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Celebrati

slaviti, slavně sloužiti (ruši)

MB³ 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celistvý

a e' číslo, spr. cele'

arg. celistvý, hmotný, formý

MB³ 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celý

označuje úplnost < celá zbroj >, neformálnost < s celou hlavou >
dokonalost < mój celý přítel >

„starí nádeji kládli všecek“ také v „mluvě moravské“

✓ v ces. říšských sbírky Erbenných celý

< celá foleraná > → < všechna foleraná > MB¹ 71

MB² 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celý

"již i v husitovské sbírce čte se vedle obyčejného všech celý

celý"

<celý tam srozumitelně, celý foraněný >

"mnohem častěji" je celý v cis. římských sbírkách Eichenov

MB² 90, 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celý'

„zřejmě jest slovo celý v obratech: celá řada návr-
hův, úspěchů a p., stačí řada návrhů“

MB³ 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celý [atrakce]

↳ Tam máme celou řadu hodin, ~~1~~

sp. celé řady hodin →

MB³ 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cena

c-u nócich udati

lefe : ceniti, vyceniti, cenu oznaciti Vel .

MB² 91

Sfr.

MB³ 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[cena - má cenu o tom mluviti]
der Rede werth sein = za řeč stojí

MB 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ceniti, vyceniti

lefe cenu nocoho udati

MB¹ 71

[an. d. b.
formulace]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

centralisace

č. souhrně (spravy)

MB³ 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

centralizovat

č. soubědovat

MIB 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

centrální (y)

č. ústřední (folklorná)

MB³ 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

centrum

č. střed

MB³95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ceremoniál

č. obrádků

MB³ 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ceremonie

č. obřad

M 13³ 95

nedělejte žádných ceremonií

č. nedělejte obřadů t.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

certifikát

č. list fotografovací, fotografem, fotografem

M13³95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cesta

"ve smyslu méne materiálne" leže dráha

(Světlo rovnou cestou se šíří,

spředovněji rovnou dráhou, rovným směrem >

MB² 91, jř³ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cesta

v c-ě soumu sbírky „dobře císly“ Vel
|| v c-ě lži (Rosa)

MIB² 97, ³95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cifra

sp. číslice

MB³ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

citace

č. obsilka, příhod (8 soudů)

volání (duchů)

MB³ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

citát

č. doklad (ze sfism)

MB³ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

citlivý

x citelný

< citlivá náma, sp. citelna >
< citlivá bolest, sp. citelna >

-ivý > náchylost' s činnu' : < Citliv jest záručka
svého fribela kom >

MB¹ 71, 2 91, 3 96

citlivý člověk x citelna zbrata

MB³ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Citroslovce . jodte Empfindungswort

Qualität: Mezi Slove

MIB² 281, 3 337

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

citovati

c. obsilati

volati (dudy)

MB³ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Civilisace

č. vzdělávací

MB³96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

civilisator

č. vzdelávateľ

MB³96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

civilisatorny

c. vydělava telny

MB³ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

civilizovat

c - vzdělávat

MB 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co fo fridl - :

"na, pro, za a p. nenajdeme ani ve spůsobu' rukne'
spisovne' ani v dobre' rukne' obecne'"

na eo → nac̄

pro eo → prō

za eo → zac̄

MB²95, 3 107
330

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Co m. pádu zádaneho slyem

čb.: < nemá se co bati (m. čeho) >

< budu jsem co dělovati (m. z čeho, zač) >

< jest se co diviti (m. čemu) >

< jest si co frati (m. čeho) >

~~MB 74~~
MB 74, 294, 3101

< nemá se ničeho co obavati,

sp: nemá se čeho obavati >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 113, 2155, 3213

Co zájem.

"v ulicích ob. ve všech rodech a obojím cíle"
+ "přesad-faldy náměstky demonstrativ. neb přiblížení"
"s lefkoum forozmíněni"

[To jsou ti, co jsme s uinai (Eberzani) ulicovci us]
[Ten den, co tam dnes hořelo us >

Srov. stc. jezto:

[To protiventorie, jezto o něm (o němž) sed'
s uinai ulicovci >

ve slohu ^{vyšším} správnem ^{ZEMĚPISNÉ} ulicovo učivati učivostech
Přes to všechno
nám. stery, janž"
8do

MB 71, 292
[jinaz 397]

co zájem.

" v ulivě lid, učiva se v problem vypravování zájem. co
a fustl. jak spolu se zájem. osobními událostmi
a fustlovci; jinač Grav zájem. vztahů "

MB³ 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Co m. zač^v

(kvalita zboží co vzor, spr. za vzor >
Kladu

MB¹ 190, 2266,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co slovu.

"teprve ve stí. čistě"

<Lodi se zmitá co nejlépe fěrto. Pref.>

"nezí v šikmú čí., zolatě jak v stěně a v ušlech. obecně!
jest jako pravidlem"

"Dobré jest však co, zde srovnání netýká se vlastnosti,
nyčiz foctu, stupně"

<Tolik moudrých, co bláznů. Petr. Jel.>

<Kva' nedi co vody. Ob. ml. > MB 171-72,
292, 397-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co chvíli
hodinu každou chvíli, hodinu

spr. (co chvíle, co hodina dšla s bojiště
zpráva > [redacted]

MB³ 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Corps (vpr. 202)

č. sbor

MIB³ 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Coul < něm. Zoll

sfr. palec

MB¹ 74, ² 95, ³ 0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Coz divu

lefe z' div, jaz' div
sfr.

MB²95, 3 902

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cyrlus, - Eln

č. 102

MB³ 102, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čarovra'sný (o krajine)

sfr. fievra'sný, rozlošný

čarovra'sný zřev, sfr. obouzlující zřev

M13³ 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čarovník

sp. Souzelný stálec, stálec Souzelný

MB³ 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas Sráti (už u Vel.)

leže chová Sráti arg.: Sratochová

MB¹ 74
2 95
3 102

vyjmutí odkaz na Vel

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas uiti

|| Edy uiti, "Skrežto frase uyi' se zanedbava' "
↳ jzbt nemam Edy se raditi s bobem Br > MB¹ 74, 295, 3102

-4- | fordy | fo chvíli 3102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čas sveto X časem svjetu

← „fjčslušnyj, fjčhodnyj čas“

← časem svjetu jahody trjati fjčd →

↓ „za časem sveto“

[viz dohled MBS 74]

M13 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Časoslovo

folle Zeitwort

gebundni sloveso

MB² 231, 337

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na čase jest (hl g)
"nemí chbní" // jest (hl g) pž čas !
Ljistek na čaru jest, a fust na velšém, alyste káčili.
Romec v své věci sobě učiniti... → MB¹ 74-75

Vilém z Bernst. 295, 3°

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas

Čas hojí všechny rány
Die Zeit heilt alle Schmerzen

schwaibens jako uerwar. firdovr

M13³ 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Časoslovo (dle něm. Zeitwort

lépe sloveso

"nevyjadruje se jím v j-u čas. jen čas, ale i formaba
děje"

"výraz sloveso označuje nejdůležitější částku věci
jakozto stovo zvláště"

MB² 227

Sfr. sloveso

franz. něm. slova Zeitwort

"nemí vyjadruje, přeto se jím vyjadruje toliko
čas, neholiv. důležitost děje, při slovauském
slovese důležitá"

MB³ 103

čas

" Slovo čas, podobné jako jiná starová slova na fi. : doxa,
čas a j. jsou v částce zbytečná"
ceua

MB 295 / 3 102

< Dal splátku v částce (v obnos) fcti set zlatých,
Sfr. Dal mu splátku fcti set zlatých >
< lna' podform v částce 100 zlatých,
Sfr. lna' 100 zlatých podform >

MB 3102

MOHÁČSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čechoslovane'

"zrovna tak nespr. jako Rusoslovane', Poloslovane' atd."

→ Čechové

"částina není lepší složením; 2 faditabulích jmen
Osmičtyř "

Čechoslovani, gr. Čech

"ježto není Rusoslovani, Poloslovani atd."

MORBŮSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
MIB³ 103
MIB 337

Čerati

life gen. // řidčiji na⁴ ~~MIB 75~~

< Chudí na onom světě odplaty čeraji' pas >

< Kdo má z čemu řidčidij čas, necht' na jiný
něčel' zas Har >

MIB¹ 75, 296

č. odměnu, spr. 0-4

varba na

v řeci lidové⁴

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

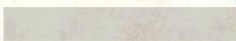
MIB³ 103

< Čerati smrti dal >

MIB¹ 85, 211

čeráti fut.

< Budeme čeráti na va's u lesa, spř. Počkáme >

 M13³103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čučel

chyb. m. Vincenc

= zbrač. jm. Častoslav (Pal)

MR 75, 2 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čepovatí

vino, pivo ... = Wein, Bier ausschenken

spa. ločiti vino, pivo

= čepem zacpatí, verzapfen

MB² 96

³103

MB² 96

|| vyta'četi kom

MB³ 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čerpání 2 fragmentů

"follada' se za řfatu' m. vaziti; anar' ani toto slovo
nema' řa'dnyh dokladu"

schvaluje jako metaforu

lat. e fontibus haurire (Cic. de or.)

aus den Quellen schöpfen

|| 2 fragmentů brati

MB¹ 75, ²96, ³~~4~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Československý

středina gramaticky spr.

ale pro všechny netoe čes. země: čes., mor., slez., sloven.

raději československý

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

či, čili

při zhlacování v jednovčlenné obarce a při jiném zhlacování
se doporučuje bud' - bud' aut - aut
bud' - nebo

[kemi-liz, vojenské, bud' udatně bojovat nebo
hanebně zahynouti valm?]

X bodláte, vojenské, udatně bojovat; či
chtete hanebně zahynouti? >

MB² 97, 3104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[v příkladech změneno na bud' - bud']
bud' - nebo

3104

činiti si

sich bezeichnen spr.

↳ On sobě čim' hrdinůz Koum >

MB¹ 67, ² 85,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo rodiny

uvědno jako fikt. složeniny subst. + slo
viz arg. samoliby

MB³ 337

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo

řet. cěl, čla, čto // tvar, obdob. číla, čílo

M13³105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čisti. čeho

fr. co

< Čtu dobrých směr, spř. dobré smily >

MB 3131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čistopis 'ofis na čisto'

žub. : "nádeničy' a' robel" (NR 10, 84)

je brcha uzmat goho fotri buost

lepsz! uatradz - stejne stucie - za ac' uemaline

NR 18 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čistý

chyb. dle něm. rein m. pouhý

< Ustav ten jest čisté Gymnasium m. pouhé >

MIB¹ 75, 298, 3105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čitelny' (čitelny') lesbar
"nem' hiba tal často, jak se vyui' deje, Elasti místo
forkeho » zitelny' «
čitelna' rura, čitelne' fismo → zitelna' rura,
zitelne' fismo

+

čitelne' fismo

MB 176
298

deje zitelny'

MB 3 105-

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čtení
= Erika

MB² 134, 3 171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyřka

sp. čtenář

sv. dvojka

MIB¹ 176, 2 246, 3 370

čtyřka

sp. čtenář

MIB² 98, 3 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čtyřnásobný

gr. čtyřnásobný

MIB³ 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daje, -íc, -íce

grafověti dada, -ouc, -ouce

1413³106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dáleho

tak dáleho jíti „ke vyjádření přesněji a stručněji jinými
obraty“

[kruzi' sli tak dáleho, že ho až odsuzovali,

Spe. kruzi' ho až odsuzovali

kruzi' div (že) ho neodsoudivi

MB² 98, 3106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dalmatinský

sepe dalmatinský

MB³ 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šaňčan

špr. Šaň

MB¹ 76, 298, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daně z Erve, sfr. Erveni'

arg.: fenežni'

"2 Erve (2c Erv ma'ine) daně neplatíme,
nybrž platíme daně Ervi' (životem),
jako jinou feneži (dlo Bart)

MB-3 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dávan

"Grabováči vátce" Dán

MB¹ 65, 282, MB³ 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

data
č. údaje, zprávy (historické)

MB³ 106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dáti souu + aš.

< mouku, sůl, za tři brejary hřebíky >

sfr.

< mouky, soli,

hřebíku >

X < Dali mu tři zlaté, nocleh >

MB³ 107

< Dali mu obnosy, Sabatu, sfr. obnosy,
Sabat

MB³ 132 >

dáti nač ,forlechnouti'

„dobrá' vazba“

< Turci na to nedal suš >

M13² 98, 3 107

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati se + inf.

od^{2.} || dat.

~ Dobru od zlych svadebi se nedaji' > H+ (Dobru zlym ... >
"Vazba s dat. jest skarni' a jadrnejsi'" MB 76
dowlad zo Skit

MB 76 #

"Skrouzto vazbou nahrazuje se rool trefny'"
"Vazba s dat. jest skarni' a casto cika se
u Skit a Husa a j."

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 299, 3107
1

dati se

svěsti od toho
lomu

„dobře' vazby“

„ale dativná jěsb divaznějši“

arg.: wclaj se tēm rozfalám odtáhnutí

SKY >

MB³ 107

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dvě na⁴

Sfr. Zoho, čeho

<dvě fovnínosti svůj>

MB³ 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Abati o co

// na co (u Bratru)

// ~~rodinaty~~ si abo MB 96

Abati Čeho (vespr. co)

MB 375

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

debat(H)a
c. rolování

MB³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

debatovali

o. rodovali, ~~rozmlouvali~~

MB³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Decimálka

č. váha desetiinná

MB³ 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

decimální (-ý)

desetiinný

(soustava v měřích a váhách)

MB³ 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čedič

chyb. m. čedič

arg.: brálevic, fanic, —ovic
brálevic —ic

MB 76, 299, 3109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dedičace

č. věnování, oddání, ^{pro} f. (spisu)

MB³-109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dodávati

č. věnovati, oddati, připsati. Soum

MB 3109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deduce

č. vyhod
#

MB³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dedukovati

o-vozovati

MIB³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

defekt

č. nedostatku, vada

MB³ 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

definice

č. výměř

MB³ 109, ³148, BNR 161

[v textu]

MB¹ 92, 2-125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

definitivní

č. konečný < konečně rozhodnutí >

sudečný < s-y učitel proti zati mudru >

platný < p-e susem >

MB³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

definovat

leže vymezovat MB³ 97

c. vyměřovat, vymezovat, určovat

MB³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

de fraudace

č. zproseněření

MB³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

defraudovat

o. zprave věřit

M13³ 109, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deklarace

o vyjádření, označení

MB³ 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deklarovati

o- vyjadřovati, určovati (cenu)

1983 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dekorace

č. obrazu, ozdoba

MB³ 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dešovati

o. bráslati, ordobovati (řádem)

MB³ 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělovati

„nespra'vně se užíva' s dativem věci, na fr.

↳ Využítím vási' doh' dělovati jest rozvět ve vědách
spr. Využítím ... přičinily se o ... >

↳ Přispějí' hasičů' dělovati jest, že oběm se
nerozšířil,

spr. Přispějí' hasičů' způsobem, že >

↳ kromoh' dělovati úspěchy své státním odol-
ností, >

spr. kromoh' formoh' s úspěchem státní' odolnosti >

MB³ 109-110

dešovati kome co

člb. m. z Čeho, za co jem. etw. vordausen
(MB1 76 299, ³109)

↳ kám z čeho dešovati Let Trój

↳ Jem za to dešuje B7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělovati tomu z čeho

leže než zač

[J dělní a chválu jemu vzdávají z lásky
jeho nesmírné] ~~oběť~~

MB 2112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

děkovati / poděkovati z ceho // zač

"obě vazy jsou spjatny, první byla u stavitele spis-ov obyčejně,
tato zase u novéjších častěji přicházi"

< Knižeti z dobre' rady poděkoval Háj >

< Bohu poděkuj za udělenou pomoc Spch >

MB[?] 125, 2173, 3244

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

děla'mí

„Jmelko to a podobná, jako vyrábění, hotovení jsou
řáztěčna“

[Tofolové dřevo hodí se dobře na děla'mí louhoti,
sfr. na louhotě

MB³ 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati / u -

"Smečine bze za meke usite" dělati uživati usitej-
"sich sloves"

dati si d. ~~sošich~~ → usiti

u. jatuu → vyšopati

u. vyhru → vyhrati

MB³ 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobrot

č. rozhodnutí, usnesení, vnitřní

MB³ 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

debetovati co

č. rozhodnouti; namítiti co

MB 3 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati toho

, vésti si, představovati

< děla' pána > || < hráje si na pána >

MB¹ 77

< dělati pána, krdinu, svateho >

spř. < dělati se pánem, krdinou, svatým >

arg.: někdo bohatým se děláje, nemá nic

Bratř

|| hráti si na pána
seřati pána, švika' sa

MB³ 111

dělati Soho

"často si jiným obratem formoci si lze"
<Einem stillen Beobachter machen, tiše pozorovati >

MB 177, 20, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati.

To nic nedělá', sp. To nem' nic
To nevadí'
O to nic

MB³ 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

delati koho souu
co

d. souu fosta, fosta dui Ea

Sfr. hti souu fosta, fosta dui souu
za fosta, za fosta dui Ea

MIB 3 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati^{co} s sebou

etwas mitmachen

„krubj' germanismus“

↳ On dělá všechno s sebou, m. on jest fři všem >

↳ My všickni jsme dělali tu cestu s sebou,

m. my fofpale souali tu cestu
nikastni li se k' cesty >

MR 77, 2100, 3110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělají co sebou

focke mitmachen gem.

< dělá víc Es sebou, spr. jest fii všem >

< dělal několik plesů sebou, spr. Byl též v několika plesích

< slavil též několik plesů >

kastril

MB¹ 160, ² 222, ³ 320

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati ^{robu} _{co} ze sebe

d. ze sebe blažna

spi blažnovy si učiti, počínati.

MB 3111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati na čem
na stroji, spr. strojem

MB³ 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělání v čem

< v mone, ve střížném zboží >

sfr. prodává mone, má monež obchod
má obchod (se) střížným zbožím

MB³ 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati se, tvářiti se

foji' se s ustr. < d. se bobatým, blechy'm, pakem >

MB¹ 77

tvářiti, stavěti "je správně a foji' se s ustr.
a iustrum."

< Udělej se nemocem Vel >
< Dělej se nemocným Brat >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB² 100

děláti se jáč

spr. vyřadat, vyhlédat, vyhlížet, slisět

↳ Ten lesík s tou loukou dělá se fěšně
m. vyhlíží, jest fěšný, fěšnou jest podivnou,
fěšný jest na folied

↳ Šat fěšně se dělá m. fěšně slisí, jest fěšný >
fěšně se nese

MB¹ 77, ² 100, ³ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělání se jich
dělá se chladno- teple (Vel) es wird kalt ...
viti (ob. ml.)

MB¹ 77, ² 100, ³ 9

"dobře jest"

MB² 100

dělá se chladno, sfi. ochlazuje se
teple, sfi. otepluje se
den, sfi. rozedívá se
tma, sfi. stmívá se

MB³ 112

dělají si z čeho co
nedělají si — " — nic

= er macht sich nichts daraus

"nemí spr. m. nedbati, nevěřiti si čeho,
nedati nac

↳ beforešný' gu nic si neděla' z nařomněn' matčina,
spr. nic nedbá, nevěř' si nařomněn' ...
nedá' nic na nařomněn' ...

MORAVSKÉ MB² 100, 3112
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nic si z toho nedělej!

spr. Nic toho nedělej;
Neber, nepřipouštěj si toho z srdci, s myslí.
Pust' to z myslí.

MB³ 112

dělení
číslem do čísla

spr. číslo číslem MB³ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

demis(s)e

č. propuštění

↳ ministerstvo žádalo za demissi
č. propuštění →

↳ ministerstvo obdrželo demissi
č. propuštění →

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 112

demonstrace

o. Znárodnění, objasnění, vybrání

MB³ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

demonstrovati

č. objasňovati, vytržnost trpiti

MB³ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

den se dělá'

Spr. rozednívá' se

MB³ 112

MB² 245 3 365

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

den

ode dne Ee dni

fr. den ode dne

 MB³ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

den

ode dne se den žiti²⁴

Spr. z ruky do úst žiti.

MB³ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

denunciace

o. udání

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

denunčníant
č. udavač

MB³ 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

denunciautství

č. udavačství

MB³ MB

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

denunciovati

→ udávati

MIB² 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

denuncovati

lefe udavati

MB³ 97, BNR 161

c.

— " —

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deponent

č. ukladatel

01B³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deponovati:

č. urlo dat:

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deposice

o. uložení (zvláště s úředním schválením)

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

depositár

č. uschovatel

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

depozitní

o. vládní (úřad)

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[deputát]

Deputat

= vyměřeny fórum

MB 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM.

desperatni' (-j')

č. bernadějny'

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

desolá'tni' (-y)

č. neutešěny', zoufalý' (star)

~~0113³~~ 113, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

desperatní

č. bezvadějny

BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

detail (myslím detail), -e

č. pořadnosti

MB³ 113, BNR 161

en gros et en détail

č. prodej na hrubo i na drobnos

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 113, 3 126, BNR 161

detailný

d. prodej, č. drobný prodej
prodej na drobnos

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

difference
č. rozdíl

MB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

diff/erenti
o. lisiti se

< Ta udánu' differuji', o. lisí' se, ru'znu' se,
nesboduji' se >

VB³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dik

muj vřel' dik, obc. me' vřouci' di'ly
arg. : díky činitel, vzděvatel

M13³ 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dilet(H)ant

ř. ochotník, začátečník

MB³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dilettantismus

č. začátečníků

MB 3 714

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dilet(h)antský
~~č. ochotníků~~, začátečníků
MB³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dimense

č. rozměř

MB³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

diréce

ř. řízení, ředitelství

MB³ 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

direktor

č. j. 100/14

MB³ 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

director
č. ředitel

MB³ 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dirigovat.

č. řidiči (hudba)

MB 3 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disciplína
č. řádek

MB³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disciplinárni (-y)
d. Bazenty

MB³114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disgustovati - soho

č. rozmrzeti soho
Zuehuti bi souu co

disgustovati, č. rozmrzely' MB 3 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disjunkční [v letu]

MB²96

→ rozbučovací

3104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

discus(s)e

spe. rozprava, rolování

MIB³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

diskutovati

sp. rolovati, rozpravati o čem

 MB³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dispense

č. prominuti, osvobození

MB³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dispensovati sobu od ceho

č. osvoboditi; zprostiti sobu ceho
(fornicnosti)

113³ 114, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disponovati

č. ualá'dati (s časem)

disponován

↳ Vesem dnes s te' fráci disponován,

č. nemám chuti

vechce se mi do te' fráce >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

M 13³ 114

dispozice

lépe rozvrh MB³ 97

č. rozvrh, osnovy, učebny listy MB³ 115, BNR 161
& dispozici chut

lépe & službám, & užiti'

MB³ 115, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[dispozice]

[dávati se k tomu & dispozici]

sich jem. zur Verfügung stellen

= k tomu se připravit (v službu) Vkl

178/180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disputace

č. hádka, hádání (učení)

MB³ 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disputovati

č. rolovati; hádati se

MB 3 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

distance

č. oddělost, vzdálenost

na distanci, č. na vzdálenost, zdaleka

MB³ 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dití „praviti i souati“

3. os. fl. děj MB² 101

děj MB³ 113, ³ 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ditko

pl. ditky, niš. ditka

MB² 101, 3 115

3. pl. ditka m 3 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

div

Což divu „velmi cítě' m. spr. dy' div“

MB³ 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

div, že si nezoúfal

"nemí puvě vyhlášovati omu varbu za chybnou"

arg.: stávní doulaď : Brat, Koum

"varba beze sp. že jest jedinejší a daleko obyčejnější"

MB⁷ 78, 2 101, 3 ~~115~~

~~111~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

diviti se cemu

špatně: To umě divi'

MB¹ 78, 2 101, 3 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

divu bra'sny'

zpr. divu bra'sny', Eu fodivu, na divy bra'sny'

MB³ 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[dlam.]
[lezeti na dlam] fo vechu lezeti

auf der flachen Hand liegen
patruj'm, pasuj'm byti
MB1 89, 2117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dle 2

viz listy dle čísla MB³ 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti dle toho, aby
fodle

↳ Ten není fodle toho, aby se bal

sp. talová / aby se bal →
ten
toho druhu

↳ Ta luntka není dle toho, aby mohla byti schválena,

sp. toho způsobu / aby →
talová

MOŘAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 93, ³ 116

dláti s oím // oím

< kic s tím vedlil Lamm >

MB² 220 / 3315

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlouho trvající

↳ válka, nemoc ↲

zřejmě, spr. dlouhá (dle Bart.)

YB 3 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlubovati soum co

dlužina

nedobřeno, "leže: byti ve kromě dlužen"

dlubový obnos = Schuldbetrag, spr.: dlužný fenz,

dlužná summa, obnos dlužin, dluh MB 7 78

MB² 102, ³ 116

< Soused mi dlužuje ste satech, spr. jest
mi dlužen >

MB³ 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dluhující

"nemáme s^{ta} dluhovati, tedy také ne dluhující"

dluhující obnos = Schuldbetrag, ^{částka}
s^{pr} dlužný peněz, dlužná ^{summa},
obnos dluhu, dluh

MB 78, 2102, 3116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dluhopřiči'

„nemáme sba dluhovati, tedy také ^{slava} me dluhupřiči'“

fortaci': dlužník

MB² 102

sfr. — u —

MB³ 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlužiti se / vy-

"jest správné jen s vazbou věc", ale "vyu- již zastaralé"
< v penze se dlužiti >

raději: dlužiti si něco podle vyprávěti si něco

MB¹ 78

viz i MB¹ 185

MB² 102

dlužiti se co, spr. dlužiti si co

MBRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Jako vyprávěti si co

"starší řečali dlužiti se věc"

MB³ 116

do²

"Podl. do s gen. nyní zanedbává se u slo a adj. "
viděti, uiti, chtěti, nadati se, doufati, diviti se,
libiti se, stěžovati si, zda se mi
divno, zřejmo, zjevno jest "

[Historia tyto tři věci do sebe uiti musí koc >

[Co se vám do ucho zda? Pars)

[To se mi do ucho nelibi Jg >

[Hej byli se toho do vás nikdy nadat Zer >

[Divno mi do senty vaši Ctib >

MB²102, 3116-7

do²

Zatlačení fiedl. v 4

[Upadl do nouse, spř-ji v nouzi]

8113 3382

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[doba

hoditi se do doby] sich in die Zeit schicken
vzhledem času ob. ul.

vpravit se v čas

1781-1795

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobírka

sp. dobírka

MB³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Doběš

2. sg. Doběš, sfr. Doběš

MB³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobré, lepší

↳ máte u vás osm zlatých & dobrému, & lepšímu,
spr. máte za vámi osm zlatých
Zbývá mi — — — — — >

↳ Zapis: máte osm zlatých & dobrému, lepšímu,
spr. na svůj vrb, řád
Zustalvatel vašim dlužen osm zlatých
mate u vás osm zlatých >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 3117

dobro

[mit & dobru, präparat & dobru]

sr. gut haben, gut schreiben

MB¹ wádi' bez foru: <ma' u uue s 2l. jeste dobru'eh,
& dobre'mu, ob. ul. >, <ma' dostati' jeste s 2l. >
<ma' u uue & lepsi'mu, zapisi' unto & lepsi'mu >

MB¹ 89

miti, zapisovati & dobre'mu, & lepsi'mu

germ.

Gut haben
Schreiben

ger. starši' ríci lidu: MORAVSKÉ
ZENITRE
MUSEUM

miti' co za z'm, zapisovati' co na ci' vrub
<ma'm u va's s 2l. zlaty'eh & dobre'mu, sfo. ma'm s 2l. zlaty'eh
za va'mi // ma'm dostati' od va's s 2l. zlaty'eh >

MB² 117

dobrovolný < přičiněním >

leže: dovolení!

MB 778, 2, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobrofis

v učebnicích cís. Korespondence se doporučí
správnější připsání // účtování ve prospěch

NR 6, 320

NR 14, 191 : L. připsání k dobru

B. Kotelický : připsání ve prospěch

NR schválení (i když tu chybí atribut)

NR 75 198

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobrozdání

Spis - dobře zdání, posudek

MIB³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobry byti souu j^m gut, gemeint sein

"jest dobre cety"
< Kdo sobě zly, souu dobry? Prisl. > MB¹ 78

"Uživanější jest v tom smyslu: fráti souu"

MB² 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobry' den
delati si z toho dobry' den
z obec. ml. bez form.

MB¹ 67

↓
germ.

HB 299

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobře jest v tom // na tom
zle

dle něm. er ist gut oder schlimm daran
správ.: vede, daní se mu dobře, zle
jest mu, jest s něm —u—
jest o tom —u—

MB¹ 78, ²102, ³117

germaniismus
spr. má se dobře, zle

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB² 102, ³117

dobře, zle
si státi

sp. vede, dani se mu dobře, zle
jest mu, jest s mu — a —
ma' se — u —

MB³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobře

tak dobře, jako ty

[kdežto se věci tak dobře právo, jako ty,
postaci: takové právo, jako ty >

MB² 103, ³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^v
dobře

tak d. jako nic jest jsem.

sfr. ^{nic} ~~sever~~
soro nic

[Lidé, jimž ~~poručeno~~ bylo, tak dobře jako nic
medial ~~nečinili~~ = Die Leute, denen es befohlen
war, ~~thaten~~ so gut wie ~~nichts~~
sfr. medial ~~nečinili~~ ^{sever} nic

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB²102, ³117

[dobře]

[Tobě je dobře ulívit] podle Du best gut reden,
spr. Tobě je ^{snadno} ulívit

M 13² 214

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobyti / dobývati co

"leže s genit. věci" - také v trp. formě
< Zde se dobývá zlato > → < Zde se dobývá zlata >
"avšak i abs. doložen" < Ač dobudíš které město Alx >
"2 tohu lze vymělit, že part. trp. má vazbu osobnou!"
< Dobyte město > MB⁷ 78

sfr. čeho < ~~ne~~ nepřítel dobývá město, sfr. města >
MB³ 75³ 117

"lepsi' je vazba s Gen." Jg SLE
MB² 103
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dociliti čeho

lefe: donci čeho, dovesti, dostihnuti čeho,
dodělati se čeho MB¹ 79, 2 103

spi. — u — + domoci se čeho
dohazati čeho, co
přidati

MB³ 117-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dodávateľ

Sp. - a -

M 13³ 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

do dues

spis. podnes

"fii adus. dues nemize listi fiell. do
5 Jan. "

ale spis. do dues sa

MB³ 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobřežitel

sp. - i -

013³118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doloplyti /
Abhazovati Koum co
Zuschawzen j-u etwas

sfz-ob.u.

MB¹ 197, 2276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dojem

Eindruck

"dobré a fobribné slovo"
srov. fojem

MB¹ 79, 2103

"je slovo fobribné jmenovité ve ulně vědecké,
ale nepravdě se ho užívá v obrátcích vědeckých
viz např. dělání dojem

MB³ 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobrádání se cílu

"nemá dokladiv"

sfr. jest gen. : <dobráda se boha, fravdy> MB² 79

MB² 103

— — — Eju, sfr. Soher

<Boha se dobrádání vel>

MB³ 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobroucemi' (článek)

// ostatel // ostatel fiske

MB³ 178

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doctor

rod. pane doctor!

sp. pane doctor!

MIB³ 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

document

č. doklad, důkaz

01B³

118, BNR 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

documentovati

č. dožadovati, dožadovati se listin,
prohazati, poveriti

↳ beuohl se viditi do sfi.
prohazati, poveriti! >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 718

dolíčiti / dolíčovati co

Správněji čeho

[Dolíčujeme fravdu toho,

Správněji fravdy >

M13 3/18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dolnější'

"zbytečný a chybný tvar m. dolejší"

arg: zde - zdejší'
vedle - vedlejší'

MB¹ 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dolovati nač

spz. <Zde se doluje na stříbro>

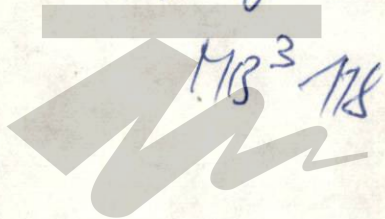
MB³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dolu jiti

[Sude jde dolu, sfo - faje]

M133 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dolí jiti

↳ šina kejde dolí, spr. reponiti >

M133 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doma

kde jsi doma? wo bist du zu Hause
nesfr. m. kde jsi domovem, odkud jsi?
odkud jsi rodem? MB 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[domácnost^v

si založit]

seinen Hausstand gründen = zavést si sobě hospodář-
ství, domácnost, zavést si o svůj krajíc

MB² 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dovolovali se oč , beanspruchen etwas'

„dobrá vezba

< Když se lid obecný o to dovoloval a
bowl kar >

MB² 84 2103, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM